

MOGU I JA

EDUKACIJA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM ZA RAZREDNU NASTAVU

Edukativni materijali za nastavnike

Izdvoji sve. Fai la differenza.

Tiskano na recikliranom papiru

Izdvoji
s[v]e.
Fai la
differenza.

EUROPSKA UNIJA
ZAJEDNO DO FONDOVA EU

Drage učiteljice i učitelji,

pred vama su edukativni materijali koji će vam pomoći u nastavi o pravilnom postupanju s otpadom. Materijali su podijeljeni u četiri nastavne jedinice sukladno ciljevima održivog gospodarenja otpadom koje se temelje na hijerarhiji gospodarenja otpadom:

Smanji proizvodnju otpada u najvećoj mogućoj mjeri

Ponovno iskoristi otpad

Odvoji otpad

Kompostiraj

Odloži što manje otpada

Na vrhu piramide nalazi se najpoželjniji oblik postupanja s otpadom (smanjenje nastanka), a na dnu najmanje poželjan oblik (odlaganje).

Poštujući hijerarhiju gospodarenja otpadom čuvamo okoliš i štedimo prirodne resurse. Također poštujemo obveze koje smo preuzeли ulaskom u Europsku uniju.

OBVEZALI SMO SE DA ĆEMO DO 2022. GODINE:

- smanjiti ukupnu količinu proizvedenog otpada za 5% u odnosu na 2015. godinu
- odvojeno prikupiti 50% mase proizvedenog komunalnog otpada (staklo, papir, plastika, metal)
- odvojeno prikupiti 40% mase biootpada
- na odlagališta odložiti manje od 25% mase komunalnog otpada

Četiri nastavne jedinice iz ovog priručnika obrađuju četiri cilja održivog gospodarenja otpadom na način primjerен dobi učenika razredne nastave:

- 1.** Smanjenje nastanka otpada
- 2.** Ponovna uporaba otpada
- 3.** Odvojeno sakupljanje otpada
- 4.** Kompostiranje biootpada

Nadamo se da će vam ovi edukativni materijali koristiti u radu, da će vašim učenicima biti zabavno učiti o pravilnom postupanju s otpadom te da će ih ovi sadržaji potaknuti na promjenu svakodnevnih navika.

Više informacija o održivom gospodarenju otpadom potražite u brošurama i lecima na adresi:
www.izdvojisve.info

SMANJENJE NASTANKA OTPADA

NASLOV:	Smanjenje nastanka otpada	PRIMJENA U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU UČENIKA:	Što mi možemo učiniti? (slajd 5) (Izbjegavati korištenje plastičnih vrećica i umjesto njih koristiti trajne vrećice/torbe. Plastičnu vrećicu u prosjeku koristimo 12 minuta, a potrebno je i do 1000 godina da se razgradi. Kvalitetnu platnenu vrećicu možemo koristiti godinama.)
DOBNA SKUPINA:	1. - 4. razred osnovne škole		Koje još jednokratne predmete koje svakodnevno koristimo možemo zamijeniti trajnim predmetima (slajd 6)? (Trajna boca i trajna kutija za marendu; na taj način smanjujemo velike količine otpada u obliku plastičnih boca, folija za zamatanje hrane i plastičnih vrećica u koje zamatamo marendu).
PROCIJENJENO TRAJANJE:	45 minuta		Postoje još neki načini na koje možemo smanjiti nastanak otpada. Pitamo učenike da nabroje (ili napišu na papir) što sve kupe u jednoj kupovini. Neka opišu ambalažu u koju su svi ti proizvodi zapakirani (slajd 7).
MATERIJALI:	1. power point prezentacija http://tiny.cc/Razredna_prezentacija (slajd 2 - 9) 2. kratki film: Život plastične vrećice (The Life of a Plastic Bag): https://www.youtube.com/watch?v=pj5F2TD8nsA 3. hamer papir, ljepilo, škare, flomasteri, časopisi za izrezivanje sličica		Kako bismo mogli smanjiti ambalažu? (slajd 8) (Kupovati proizvode u većim pakiranjima, birati proizvode u papirnatoj/kartonskoj ambalaži umjesto u plastičnoj, kupovati u rinfuzi...)
ISHODI:	Učenik/ca će: → prepoznati problem plastičnog i drugog otpada, posebno otpada u moru→ objasniti osnovne načine na koje on/a može doprinijeti sprečavanju nastanka otpada→ razviti vještina zagovaranja i prezentacije→ unaprijediti grafomotoričke vještine		Ostane li nakon vaših rođendanskih zabava puno smeća? (slajd 9) Možemo li prirediti zabavu s jako malo ili ništa otpada? Kako? Razmisli: što možeš pokloniti prijatelju za rođendan, a da nije materijalan poklon.

TIJEK NASTAVNOG SATA:

UVODNI DIO:	Učenicima predstavimo Otpadnike (2. slajd prezentacije) – mala kućna čudovišta koja nam pomažu da pravilno postupamo s otpadom: da ga stvaramo manje, da ga ponovno upotrijebimo i pravilno razvrstamo. Pitamo učenike da pokušaju pogoditi koliko otpada, u kilogramima, proizvodi svatko od nas u jednom danu (slajd 3); njihove pretpostavke zapisujemo na ploču. Kažemo im da je točan odgovor 1 kilogram otpada dnevno. Iako se to ne čini tako puno, moramo tu brojku pomnožiti s brojem članova obitelji i danima u tjednu, mjesecu, godini... Kada se nitko ne bi brinuo za odvoz našeg otpada, svi naši stanovi izgledali bi kao slika na slajdu br. 3.	VJEŽBA:	Varijanta 1 - za učenike 3. i 4. razreda → učenike podijelimo u grupe od 4-6 učenika i damo im zadatak da naprave plakat sa savjetima kako stvarati manje otpada Za izradu plakata potrebno je pripremiti hamer papir, škare, stare novine i časopise iz kojih učenici mogu izrezivati sličice koje su im potrebne, ljepilo, flomastere... Varijanta 2 - za učenike 1. i 2. razreda → nacrtajte i oslikajte svoju trajnu bocu, platnenu vrećicu i kutiju za marendu (svaki učenik posebno ili u grupama na hamer papiru, u obliku plakata)
GLAVNI DIO:	Kažemo učenicima da se skoro 1/4 svog otpada koji proizvodimo odnosi na plastični otpad (slajd 4).		
PROBLEM PLASTIČNOG OTPADA:	Pitamo ih znaju li zašto je baš plastični otpad posebno opasan? (Plastic treba jako dugo da se razgradi – do 1000 godina. Iako se gotovo uopće ne može razgraditi, plastika se raspada u sve manje i manje dijelove. Nažalost, jako puno plastike dospijeva u more i oceane: ribe, ptice, morski sisavci i drugi morski organizmi zamjenjuju takvu sitnu plastiku za hranu i pojedu je te kao posljedica toga često ugibaju. I ljudi jedu plastiku ako pojedu ribe koje su pojele plastiku – znanstvenici su procijenili da svaki čovjek mjesečno pojede plastične u količini 1 kreditne kartice!) (slajd 4) Učenici pogledaju film "Život plastične vrećice". U uvodu im kažemo da će im film biti zabavan i smiješan, ali na kraju i ozbiljan i tužan. Nakon filma razgovor o odgledanom: Kako plastične vrećice dospijevaju u more? Zašto su opasne?		

PONOVNA UPORABA OTPADA

NASLOV:	Ponovna uporaba otpada		Imaš li još neke ideje za ponovnu uporabu? Jesi li ti već nešto izrađivao od otpada? (slajd 13 - 16)
DOBNA SKUPINA:	1. - 4. razred osnovne škole	KREATIVNI DIO:	Prilog 2 - Hobotnica
PROCIJENJENO TRAJANJE:	45 minuta		Ili iskoristiti neku ideju s linka: https://www.youtube.com/watch?v=ZQxJlyyTl5Q&t=45s
MATERIJALI:	1. power point prezentacija http://tiny.cc/Razredna_prezentacija (slajd 10 - 16) 2. "Sajam razmjene" (prilog 1) 3. radni listić "Hobotnica" (prilog 2)		Ili izgraditi grad budućnosti: Svi učenici donesu razne vrste otpada od kuće: rolice wc papira, male kartonske kutije, tetrapak, plastične boce, stare CD-ove i sl. Potrebne su nam i boje, kistovi, ljepilo, ukrasne trakice i hamer papir. Učenike podijelimo u grupe, svaka grupa dobije jedan ili pola hamer papira na kojem od otpada naprave svoj grad budućnosti.
ISHODI:	Učenik/ca će: → identificirati vrste otpada koje može ponovno upotrijebiti → prepoznati načine na koji može smanjiti nastanak otpada ponovnom uporabom → unaprijediti motoričke vještine	DODATNA IDEJA:	Organizirajte u svom razredu/školi sajam razmjene igračaka (Upute u prilogu 1).
UVODNI DIO:	Učenike podsjetimo na nastavnu jedinicu "Smanjenje nastanka otpada". Ukratko ponovimo na koje načine možemo smanjiti nastanak otpada (koristimo trajne predmete umjesto jednokratnih, izbjegavamo jednokratnu plastiku, kupujemo manje ambalaže - veća pakiranja proizvoda...). Kažemo im da ćemo danas naučiti još jedan način na koji možemo stvarati manje otpada - ponovna uporaba otpada.		
GLAVNI DIO:	Kad potrošimo neki proizvod, ambalažu ne trebamo odmah baciti, možemo je ponovno iskoristiti na razne načine (slajd 10). Možete li pogoditi od čega su napravljene ove kućice? (tetrapak od mlijeka i rolice WC papira) Što još možemo ponovno iskoristiti i kako? Koristite li vi kod kuće ili u školi ambalažu proizvoda koje ste potrošili? Koje su vrste ambalaže su ponovno iskorištene na ovim slikama (slajd 11)? (staklenke, metalne konzerve, kartonske kutije, plastična boca) Zašto je važno ponovno upotrebljavati otpad? → duže koristimo predmete i smanjujemo nastanak otpada → štedimo novac → ne trebamo proizvoditi toliko novih proizvoda Kako još možemo duže koristiti neki proizvod? (Tako da ga popravimo/zakrpamo umjesto da ga bacimo.) Čiji roditelj zna popravljati kućanske aparate? Kome se pokvario televizor? Jeste li ga popravili ili bacili?		
	Ako se odjeća potrga, tko šije zakrpe ili bacate odjeću i kupujete novu? Jeste li bili na sajmu rabljenih stvari, buvljaku? Ako nešto popravimo - možemo pokloniti onome tko nema. To je još jedan način na koji stvari ponovo upotrebljavamo (slajd 12). Sajam razmjene: razmjenjujemo stvari koje nam više ne trebaju s drugom djecom (Sajam razmjene - objašnjenje u prilogu br. 1)		

VESELI SAJAM RAZMJENE

ORGANIZACIJA DOGAĐAJA KOJI POTIČU PONOVNU UPORABU

Što je sajam razmjene igračaka?

To je događaj vrlo sličan buvljaku. Razlika je samo u tome što se stvari i igračke razmjenjuju i što se ne naplaćuju! Igračka koja je nekom djetetu dosadila ili koju je prerastao, nekome može biti nova i zanimljiva! Razmjena nije direktna, već djeca ostavljaju stvari koje poklanjaju i izabiru stvari koje žele iz cijelokupne ponude. Višak se može donirati udruzi koja skrbi o korisnicima slabijeg imovinskog statusa.

U suradnji s roditeljima dogovorimo da svako dijete izabere dvije-tri igračke, knjige, društvene igre, puzzle ili majice koje mu više ne trebaju. Stvari počnite prikupljati tjedan dana prije događaja.

Na oglasnoj ploči možete staviti obavijest o sajmu i pravilima za roditelje. Zamolite roditelje da donesu stvari koje su očuvane, čiste, bez fleka, u funkciji i ispravne.

Za organizaciju sajma potrebno nam je:

1. Prostor - hol škole, dvorana, školsko dvorište ili neki veći prostor (ako učestvuje samo jedan razred, može se organizirati i u učionici)
2. Stolovi ili klupice na koje ćemo poslagati predmete koji učenici donesu
3. Bonovi - umjesto novca (možete ih izraditi sami i u suradnji s učenicima)
4. Glazba i grickalice po želji

Učenici na dan sajma ulaze u skupinama nakon što im se predstavi razlog i svrha događaja (zašto je važno ponovno upotrijebiti, zašto ne moramo uvijek kupovati nove stvari, zašto je važno pokloniti, razmjeniti), upoznamo ih i s pravilima ponašanja. Najbolje je da prvo samo razgledaju sve igračke bez mogućnosti zamjene. Nakon toga im se podijele bonovi (svakom 3 bona, odnosno onoliko koliko predmeta su donijeli). Učenici izaberu iz cijelokupne ponude tri predmeta/igračke i zamijene ih za bon.

**NAKON RAZMJENE
MOŽETE NASTAVITI
DRUŽENJE UZ GLAZBU
I GRICKALICE!**

HOBOTNICA OD ROLICA TOALETNOG PAPIRA

Materijali: rolica, vuna, pomične oči ili papirnate; dodatno: gumbiči, šljokice

Pribor:

- škare
- ljepilo
- bušač rupa
- tempere
- crni marker
- kreda

Upute:

1. Započnite tako što ćete na vrhu rolice izrezati 4 izreza koje ćete preklopiti i zalijepiti.
2. Izbušite rupe na dnu rolice.
3. Obojite rolicu flomasterima i kredom ili temperama, a nakon sušenja kredom iscrtajte krivulje.
4. Zalijepite pomične oči (ukoliko ih nemate, nacrtajte ih), crnim markerom nacrtajte usta.
5. Trakice vune provucite kroz rupice i zavežite.
6. Na vrh možete provući konac ili ribarski najlon.

HOB-BOBO I MICA-HOBOTNICA SU GOTOVI!

ODVOJENO SAKUPLJANJE OTPADA

NASLOV:	Odvojeno sakupljanje otpada
DOBNA SKUPINA:	1. - 4. razred osnovne škole
PROCIJENJENO TRAJANJE:	45 minuta
MATERIJALI:	1. power point prezentacija http://tiny.cc/Vrtic_prezentacija (slajd 17 - 38) 2. animirani film o recikliranju: https://www.youtube.com/watch?v=jmnkWwDyo08 3. tri kutije za odvojeno prikupljanje otpada, papiri u boji za označavanje kutija (plavi, žuti, zeleni), 4. učenici od kuće donesu razne vrste otpada, svatko 3 komada
ISHODI:	Učenik/ca će: → razumjeti što znači recikliranje i zašto nam je potrebno → razlikovati pojmove smeće i otpad → nabrojati vrste reciklabilnog otpada → pravilno povezati vrstu otpada s pripadajućim spremnikom → unaprijediti motoričke vještine
UVODNI DIO:	Ukratko ponovimo što su naučili o prva dva cilja u hijerarhiji gospodarenja otpadom: smanjenje nastanka i ponovna uporaba otpada. Pitamo ih što još svakodnevno činimo s otpadom što je dobro za okoliš? (recikliramo otpad) (Slajd 17) Predstavimo im Otpadnike i objasnimo kako nam pomažu.
GLAVNI DIO:	Pogledamo animirani film od recikliranju: https://www.youtube.com/watch?v=jmnkWwDyo08 Razgovor o odgledanom: Gdje su ljudi na početku crtića bacali svoje smeće? (svugdje). Je li planeta Zemlja bila sretna? Kako pravilno trebamo bacati smeće? (tako da ga razvrstamo po materijalima). Sjećate li se koje kante za razne vrste otpada su bile u crtiću? (papir, metal, plastika, staklo, hrana). Što se događa sa smećem koje tako odvojeno bacimo? (reciklira se, u tvornici se od smeća rade novi predmeti) Objasnimo učenicima koja je razlika između recikliranja i odvojenog sakupljanja otpada. (Mi odvojeno sakupljamo otpad kod kuće da bi ga komunalno poduzeće moglo dalje predati tvornicama u kojima se otpad reciklira - pretvara u nove proizvode.) (Slajd 18, 19) Objasnimo učenicima razliku između smeća i otpada. Kažemo im da smo mi odgovorni da otpad ne postane smeće nego korisna sirovina - tako što ga pravilno razvrstamo i odložimo u pripadajući kontejner (primjer iz svakodnevnog života). Pitamo učenike što znači "reciklirati"? (Kad od otpada napravimo neki novi proizvod). Pitamo ih koje sve materijale možemo reciklirati (slajd 20)? (Papir i karton, tetrapak, staklo, plastika, metal). Pitamo ih da li znaju od čega iz prirode dobivamo papir, staklo i plastiku? (drvo, pjesak i nafta). Pitamo ih da li znaju u što se recikliraju određene vrste otpada (slajd 21)?

VJEŽBA:	Nekoliko zanimljivih činjenica o recikliranju: → za 1 tonu nerecikliranog papira moramo posjeći 17 stabala, a za 1 tonu recikliranog papira niti jedno stablo → od reciklirane plastike proizvode se zimske jakne, majice, kupaći kostimi i sl.; naša nogometna reprezentacija na Svjetskom prvenstvu 2018. godine nosila je dresove od reciklirane plastike (za jedan dres potrebno je 13 boca) → od 17000 limenki možemo napraviti karoseriju za auto; od recikliranih aluminijskih limenki rade se čak i rakete koje lete u svemir! Objasnimo učenicima kako se u tvornici recikliraju limenke (slajd 22). (Kad ispraznimo metalnu ambalažu, isperemo je i odložimo u žuti kontejner. Komunalno poduzeće prikupi otpad iz žutog kontejnera i dodatno ga razvrsta na sortirnoj traci. Tako odvojen metal preda tvornici koja reciklira metal, tamo ga još dodatno razdvaja prema vrsti metala, za to se koriste veliki magneti. Metal se zatim topi na visokoj temperaturi i valja u tanke plohe metala od kojih se onda proizvode novi proizvodi - nove limenke, automobili, bicikli... pa čak i rakete.) Pitamo ih zašto je važno reciklirati (slajd 23)? (Recikliranjem čuvamo okoliš i štedimo prirodne resurse). Objasnimo učenicima korake odvojenog sakupljanja otpada (slajd 24). Naučimo boje koje treba zapamtiti (slajd 25). (žuta, plava i zelena). Što je zeleni otok (slajd 26)? (komplet od tri spremnika za odvojeno prikupljanje otpada). Znate li nalazi li se neki zeleni otok u blizini naše škole? A u blizini vašeg doma? Objasnimo što sve možemo reciklirati (slajd 28 - 36). Naglasimo da je jako važno pravilno reciklirati sve vrste otpada jer ako nešto pogrešno odvojimo (npr. stavimo prljav i zamaščen papir u plavi spremnik), mogli bismo zaprljati sav čist papir koji se nalazi u spremniku i ništa se ne bi moglo reciklirati. Za demonstraciju vrsta otpada možemo koristiti otpad koji smo prikupili kod kuće. Znate li što je reciklažno dvorište (slajd 37)? Što sve možemo odložiti u reciklažno dvorište (slajd 38)? → Ponovimo još jednom koje vrste otpada idu u koju kantu. Igra "Štafeta otpada": učenike podijelimo u tri skupine. Napravimo dovoljno mesta za štafetu utrku u učionici. Na jedan kraj učionice smjestimo tri kutije koje smo obilježili s 3 lista papira u boji (plavi, žuti, zeleni). Na suprotnoj strani učionice rasporedimo otpad koji su učenici donijeli od kuće u tri podjednake hrpe (pazimo da u svakoj hrpi ima različitih vrsta otpada). Učenici stanu jedan iza drugog: prvi učenik/ca u redu iz svake grupe uzima jedan otpadak i na znak učiteljice trči i ubacuje ga u odgovarajuću kantu (učiteljica nadzire da otpaci dospiju u pravu kutiju). Ukoliko je pogriješio/la kutiju, mora baciti ponovo dok ne uspije. Nakon pravilnog razvrstavanja, učenik/ca se vraća u svoj red i tek onda smije krenuti drugi učenik/ca. Pobjedi ona grupa koja prva završi štafetu.

KOMPOSTIRANJE OTPADA

NASLOV:	Kompostiranje biootpada	Za pravilan kompost trebaju nam "zeleni" i "smeđi" sastojci u jednakom omjeru. (slajd 44) (Zeleni sastojci pomažu mikroorganizmima koji ragrađuju kompost da rastu i razmnožavaju se, a smeđi sastojci služe kao izvor hrane za gliste i omogućavaju prozračnost našem kompostu. Zeleni sastojci su: ostaci i kora voća i povrća, vrećice čaja, talog kave, ljske od jaja, pokošena trava... Smeđi sastojci su: suho lišće, piljevina, suhe grančice, borove iglice, papir i karton...).
DOBNA SKUPINA:	1. - 4. razred osnovne škole	
PROCIJENJENO TRAJANJE:	45 minuta	
MATERIJALI:	1. power point prezentacija http://tiny.cc/Vrtic_prezentacija (slajd 39 - 45) 2. crtani film o kompostiranju: https://www.youtube.com/watch?v=nM1kWAdjUgM ili za 1. i 2. razred - crtani film "Pepa Pig": https://www.youtube.com/watch?v=A_AuTjlcbIU 3. komposter od staklenke: svaki učenik donese jednu veliku staklenku, malo lišća, trave i kuhinjskih ostataka, stari novinski papir. Pripremiti i vodu (kišnicu po mogućnosti), zemlju npr.humus i markere. 4. upute: prilog 3	VJEŽBA: Izrada kompostera od staklenke (slajd 45) Upute u prilogu 2. Učenici su donijeli ostatke voća, povrća, lišće, novinski papir i jednu veliku staklenku. Prema uputama iz radnog listića (prilog br.2) izrađuju svoj komposter. Tegle ostaju u razredu i kroz 12 tjedana (3 mjeseca) pratimo razvoj komposta te markerima učenici označuju kako se volumen smanjuje i prate procese koji se odvijaju. Opcija 2: staklenku nose kući te vode dnevnik o procesima koje prate.
ISHODI:	Učenik/ca će: → razumjeti proces kompostiranja i njegovu svrhu → razlikovati namirnice koje možemo kompostirati od onih koje ne možemo → prepoznati smeđe i zelene sastojke komposta → razviti vještina pravilnog slaganja komposta	
UVODNI DIO:	Igra asocijacije sa slikama: Na ploči je napisana riječ K - - - - - (označeno je samo prvo slovo) Učiteljica prikazuje slike iz prezentacije (slajd 39 - 42) - asocijacije: → ostaci voća, povrća, ljske od jaja... → suho lišće → gujavica → hrpica zemlje Učenici dižu ruku i pokušavaju pogoditi. Ako odgovor nije točan imaju pravo pogadati slovo koje nedostaje. I tako dok ne pogode temu K O M P O S T .	
GLAVNI DIO:	Pitati učenike znaju li što znači KOMPOST ili KOMPOSTIRANJE . Pitati tko već kompostira kod kuće. Pogledati video materijal: https://www.youtube.com/watch?v=nM1kWAdjUgM ili za 1. i 2. razred: https://www.youtube.com/watch?v=A_AuTjlcbIU Ponoviti koji sastojci se smiju staviti u kompost, a koji ne? (slajd 43) DA: ostaci i kora voća i povrća, ljske od jaja, vrećice čaja, talog kave, karton, vrtni otpad (lišće, trava, grančice) NE: ostaci kuhane hrane, meso, riba, kosti, mlječni proizvodi, korov	

MOJ KOMPOST U STAKLENICI

VJEŽBA I POKUS S KOMPOSTOM

Potrebni materijali (svaki učenik donese od kuće):

- velika staklenka sa širokim otvorom
- materijali za kompost iz vrta, npr. suho lišće, malo zemlje, ostaci trave, slama
- stari papir/hovine
- ostaci i kora voća i povrća
- čaša vode (ako je moguće, nabaviti kišnicu)
- marker

Postupak:

1. Na dno staklenke stavi tanak sloj zemlje.
2. Na zemlju stavi komadiće novina ili starog papira.
3. Dodaj ostatke voća i povrća.
4. Prekrij suhim lišćem.
5. Ponavljam iste slojeve dok staklenku ne napuniš skoro do vrha.
6. Ulij vodu i na staklenku stavi poklopac.

Na poklopcu izbuši rupice da omogućiš pristup kisika. Svatko na poklopac napiše svoje ime. Na staklenci obilježi mjesto do kojeg doseže kompostna hrpa. Staklenke smjestite na prozor učionice. (Druga opcija je da svatko odnese svoj kompost kući i tamo prati njegovu razgradnju).

Svaka dva tjedna učenici markerom obilježe do kuda se spustila kompostna hrpa i kraj crte napišu datum.

Za otprilike 12 tjedana kompost će se pretvoriti u plodnu zemlju koju možemo iskoristiti za nadohranu cvijeća i biljaka u školskom vrtu.

GRAD NOVIGRAD – CITTANOVA

Nositelj projekta:

Grad Novigrad-Cittanova

Veliki trg 1, 52466 Novigrad- Cittanova

052 757 055

www.novigrad.hr/

Naziv projekta: Izdvoji s(v)e. Fai la differenza. Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom na području gradova Novigrad i Buje te općina Brtonigla, Grožnjan i Oprtalj. Ukupan iznos projekta: 577.787,01 kn. Iznos EU potpore: 491.118,95 kn. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.

Za više informacija o EU fondovima:

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

www.strukturnifondovi.hr

VIŠE INFORMACIJA:

6.MAJ

Tribje 2, 52470 Umag

www.6maj.hr

091 1255 008

info@6maj.hr

Gajeva 3, 52100 Pula

052 506 065

www.zelena-istra.hr

ured@zelena-istra.hr

Sadržaj informativno-edukativnih materijala isključiva je odgovornost Grada Novigrada - Cittanova.
2020.

